

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot
dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde
Wereldt gheleeft hebben**

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

28. Iun. Het leven vande H. Potamiena, Maghet ende martelaersse. an.
280.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

Handwritten text in the left margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.

S. POTAMIENA Virgo et Martyr.

28. Junij.

Ioan. Gnoobaeert exc.

HEI

H. POTAMIENA

18. Ivn.

A. 280.

M A G H E T

ende Martelaerſſe.

D En groote Historie-ſchryber Eusebius beschijft *vv: de*
 het leven van dese Maghet in deser maniere: *Kerckelijc-*
ke Historie
 Onder veel andere discipelen van Cigenes/ *van Euse-*
 is geweest eene doofluchtige en seer vermaer- *bins lib.*
 de Maghet ende martelaerſſe Potamiena: dese is *in 6. cap. 5.*
 moech op desen tijdt by den inwoonders des landts / in
 ingroote achttinghe ende eouwighe ghedachtenisse om hare
 deughden wille; alsoo datse eerst inde vervolghinghe
 geleden hadde onuyt sprekelijcke veel tormenten / om ha- *Potamiena*
 ten maechdom ende reynicheyt; namaels als sy om des *stijdt booz*
 gheloofs wille onbehooplijcke ende ongehoorde tormen- *haer reynig-*
 ten gheleden hadde / soo is sy ten laetsten met haer weer- *hepdt.*
 dighe moeder Marcella verbrant.

Men seude na dat haer den rechter / ghenaeint Aquila / met veel wreede tormenten verscheurt hadde / ten
 vdaersten Potamienam tot schande ende schoffieringhe
 in haerder edelheyt ende sunberheyt ghedreught heeft / dat
 sy wilde overleveren de alder-wreedeſte beuls om te
 al pijnighen / oft de alder-onreynste vileyns ende roffiaens /
 om haer te misbruycken. Ende als hy haer vraeghde
 ghewelck van heyden sy verkieſende was; soo heeft
 sy reghen den Tyran weder bylijck ghesproken met al-
 sulcke woorden / die blasphemien waren teghen die go-
 den alsoo dat daerom van stonden aen hare sententie
 inghegheven wierdt.

Als Basilides een bande beuls die haer leydden / sagh
 batter een groote menighe van boose ende onsupbere
 menschen dese Potamiena met woorden en schandelijc-
 heden bespotteden / ende haer oneerlijck aentasteden; soo
 hreft Basilides naer syn vermoghen uyt medelghden /
 sammige wegh gestooten. Waerom sy / sine goedwillic-
 heyt siende / tot hem seude: Weest dat seker als ick come
 by mijnen

Sy beloeft
 booz den
 beul te bid-
 den.

by mijnen Heere ende Godt, dat ick voor u sal bidden; dat u dit sal vergolden worden. Ende daer naer heeft sy

Sp. wort in stant vastelijck geliden dat torment van 't heet peck, dat siedende peck over alle haer leden gegoten wiert / ende door aldusdangen torment is dese salige Maghet ten hemel gebaren.

Niet lange daer naer / als Basilides onder sijn medegesellen was / en dat men om een sonderlinge sake eenen eedt van hem opsichte, soo heeft hy geseyt / dat hy immers niet sweiren en mochte; want hy een Christen was. Hy meynden eerst / dat hy 't in 't jocke seyde; maer als hy dat alijdt stand vastelijck berupghoe / soo is hy ghevangen ende ter vier scharen ghevocht; ende als hy volstandigh vrees in sijn behoudinge; soo wiert hy inden karcher ghesloppen. En als hem sommige vanden onse quamen besoecken / en ondertraechden die sake / hoe dat hy aldus haestelijck verandert was; soo seyde hy / dat Potamienna den dertien dagh haerder martellen / snaches hem een croone op sijn hooft geset heeft / seggende / dat sy den Heere voer hem ghebeden hadde / ende verwooven datter gheschreden is / wie een martelaer ontfanght; die sal den loon eens martelaers verkrijgen. Als de broeders dit hoorde / hebben sy hem ghegeven des Heeren teecken (dat is het teecken des H. Cruys) ende des anderen daghs is hy om des Heeren behoudinge onthooft.

Men seyd dat in dien tijden heel meer andere waren / die gheweest sijn mede-discipelen met Potamienna in die Christelycke keringhe onder Origenes / in de stadt van Alexandrien; aen welke sy de gelijck openbaerde in een visioen / die croone presenterende: die oock naemaclyc ghemartelliert wierden.

Ick sal hier by-voegen / 't ghene Palladius Bischoep van Hellenopolis verhaelt van ten andere Maghet Potamienna; / welck seer gelijck is aen dese voorgaende behoudinge. Den H. Isidorus (seyt hy) gaff weder / herft my vertelt een sake beschrijvens weerdigh / 't ghene hem den H. Antonius (metten welken hy verkeert heeft) verhaelt hadde. Potamienna reene seer schoone dochter / ten tijde vanden vervolgher Maximianus / was reene dienst-dochter van tenen oncuyschen mensch. Als haer ten heere haer seer gebeden / en haer veel dingen belooft hadde / ende haer niet en heeft kunnen bedrieghen; heeft hy ten laetsten / rasende gheworden zijnde / haer van haer Christelijck geloobe beschuldicht by den Landt-vooght van

*Potamienna
verlocht van
haer meer-
ster tot an-
eere / weder-
stact wone-
ijck.*

*Fallad.
Hist.
Lausic. c. 3.*

van Alexandrien; seggende/daer-en-boven dat se vermaledigde de Keysers/die de Chyštenen verbolghden; hem belovende dat hy hem gheven soude groot ghelt tot hare bederffenisse/ seggende: Is 't dat ghy haer kont raden/ dat sy mynen wille doet; soo bewaertse sonder eenighe pijn aen te doen; maer bleef sy eben hart-neckigh/ soo badt hy/ datmense niet veel tormenten soude doen stercken: op dat se (sepde hy) levende myne begeerlijckheyt niet en bespotte. Als dan dese byome Maghet voor den rechter-stoel gezocht was/ ende aldaer verscheyden instrumenten om haer te pijnighen ghezoekt waren; soo wierdt sy in haer lichaem seer gepijnicht; maer in haer gemoet als eenen stercken ende vasten toren wederstont veel ende verscheyden opgheworpen redenen. Onder de tormentē was dit wel d'alderwreedste. Want den Landvooght ghebodt/ datmen eenen grooten ketel vol peck soude doen sieden. Als doen heeft den wreedden Landvooght/ hem tot de H. Maghet keerende/ gheseydt: Gaet ende zyt gehoorzaem den wille van uwen heere: oft anders doe ick u worpen in desen ketel. Maer sy heeft geantwoort/ seggende: Verre moet zijn dat den Rechter soo ongherechtig ende boos zy, dat hy my aen een anders onkuysheydt soude bevelen ghehoorsaem te zijn. Hy dan rasende/ ghebodt/ datmen haer soude ontkleeden/ ende inden ketel worpen. Doen seyde sy: Ick sweire u by de Keyserlijcke majesteit, die ghy in eeren houdt en vreeft, ist dat ghy voor u ghenomen hebt my alsoo te dooden, en doet my niet ontkleeden; maer doet my al lenghskens in het ziedende peck nederlaten; op dat ghy mooght sien wat patientie my CHRISTVS ghegheven heeft, den welcken ghy niet en kent. Hy aldus neder gelaten zijnde/ heeft op dyp uren tijds haren geest ghegeven/ als 't peck tot aen haren hals gekomen was.

Haer worden veel tormenten aenghesdaen.

Sy wordt gheworpen in een ketel vol siedende peck.